

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Anpassade tillståndskrav för tjänstepensionskassor (promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändring i lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

I sak anges förslaget innebära följande. Det som föreslås är en ny övergångsbestämmelse till lagen om tjänstepensionsföretag. Den föreslagna övergångsbestämmelsen innebär att det införs en lättnad av kraven för att en tjänstepensionskassa ska få tillstånd att driva tjänstepensionsverksamhet som tjänstepensionsföretag. Enligt förslaget ska tillstånd få ges även om tjänstepensionskassan inte kan antas komma att uppfylla det riskkänsliga kapitalkrav som gäller enligt lagen om tjänstepensionsföretag.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges att det enda sättet för tjänstepensionskassorna att fortsätta existera som juridiska personer numera¹ är att få tillstånd att driva sin verksamhet vidare enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag, dvs. att de ansökningar om sådant tillstånd som de åtta tjänstepensionskassorna lämnat in till Finansinspektionen bifalls. Enligt gällande regler krävs för bifall till en ansökan att den sökande tjänstepensionskassan vid tidpunkten för Finansinspektionens beslut uppfyller det riskkänsliga kapitalkravet enligt lagen om tjänstepensionsföretag. Det anges finnas en risk att det kravet, till följd av tillfällig marknadsvolatilitet i spåren av spridningen av det virus som orsakar covid-19, inte kommer att vara uppfyllt vid den tidpunkten. Det anges i sin tur riskera att leda till att en eller flera tjänstepensionskassor, till följd av rent tillfälliga förhållanden, nekas det tillstånd de sökt och därmed måste gå i likvidation. Det anges vidare att Finansinspektionen i en skrivelse den 29 maj 2020 har hemställt om att det ska införas en ny övergångsbestämmelse till lagen om tjänstepensionsföretag. Det anges att den nya övergångsbestämmelsen, enligt Finansinspektionens skrivelse, bör tillåta inspektionen att ge en tjänstepensionskassa tillstånd att driva verksamhet enligt lagen om tjänstepensionsföretag trots att tjänstepensionskassan, i det instabila marknadsläge som råder till följd av covid-19-pandemin, tillfälligt inte uppfyller det riskkänsliga kapitalkrav som gäller enligt lagen om tjänstepensionsföretag.

¹ Det vill säga efter det att övergångstiden enligt 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen (2010:2043) har löpt ut.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att den föreslagna övergångsregeln bedöms vara det mest ändamålsenliga sättet att undanröja risken för att tjänstepensionskassorna tvingas i likvidation. Att inte vidta åtgärder för att undanröja den risken anges inte vara något rimligt alternativ.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är såvitt Regelrådet kan förstå eventuellt något långtgående att hävda att det aktuella förslaget helt undanröjer risken för likvidation. Det skulle därför ha kunnat vara ett tydligare ordval att ange att förslaget minskar risken för likvidation. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren hade beskrivit i vilken mån som andra sätt att lösa problemet har övervägts och i så fall vilka. Eftersom bakgrundsbeskrivningen enligt Regelrådets uppfattning förhållandevis tydligt visar att det problem som ska åtgärdas är avgränsat och att det sannolikt finns få, om några, alternativa lösningar är befintlig information emellertid tillräcklig. Det är tydligt att om inget görs kommer tjänstepensionskassorna inte kunna drivas vidare.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I remissen anges att eftersom det riskkänsliga kapitalkravet är ett nationellt tillägg som gäller utöver reglerna i andra tjänstepensionsdirektivet, finns det inga hinder på grund av EU-rätten mot att införa en sådan bestämmelse som föreslås.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Den nya övergångsbestämmelsen föreslås träda i kraft den 15 december 2020. Det anges att den nya övergångsbestämmelsen bör träda i kraft så snart som möjligt. Den bör också, som Finansinspektionen anför i sin hemställan, träda i kraft i sådan tid att inspektionen hinner fatta beslut i de tillståndsärenden som rör tjänstepensionskassorna före utgången av 2020. Den tidigaste tidpunkt som bedöms möjlig för den nya övergångsbestämmelsen att träda i kraft anges vara den 15 december 2020. Med ett sådant ikraftträdande anges också Finansinspektionen hinna fatta beslut i de aktuella tillståndsärendena före utgången av 2020. Därutöver anges att de företag, tjänstepensionskassorna, som skulle beröras av den föreslagna övergångsbestämmelsen kan förväntas noga följa arbetet med detta lagstiftningsärende. Några ytterligare informationsinsatser för att sprida kunskap om förslaget i denna promemoria anges därför inte behövas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilka överväganden som har gjorts vid valet av tidpunkt för ikraftträdande. Det går enligt Regelrådets uppfattning att sluta sig till att ett så snabbt ikraftträdande som möjligt även ligger i de berörda företagens intresse. Det är också tydligt vilken bedömning förslagsställaren gör avseende behovet av informationsinsatser.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges att de företag som berörs av förslaget är tjänstepensionskassor. Vidare anges att det är åtta tjänstepensionskassor som har ansökt om att få driva verksamhet enligt lagen om tjänstepensionsföretag. Inget anges om tjänstepensionskassornas storlek.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår av remissen hur många företag som direkt berörs av förslaget och i vilken bransch de är verksamma. Däremot är det en brist att inget anges om företagens storlek.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal och bransch godtagbar.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån storlek bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms medföra enbart positiva effekter för de berörda företagen, tjänstepensionskassorna. Genom förslaget säkerställs att tillfälliga förhållanden hänförliga till spridningen av det virus som orsakar covid-19 inte leder till att en eller flera tjänstepensionskassor tvingas gå i likvidation i stället för att få tillstånd att driva verksamhet som tjänstepensionsföretag.

Regelrådet gör följande bedömning. Det anges inget explicit om förslagets påverkan på företagens kostnader. Om förslagsställarens bedömning är att förslaget är kostnadsneutralt borde detta ha angetts. Däremot finns tillräcklig beskrivning av hur företagens verksamhet kan väntas påverkas.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags kostnader bristfällig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

De direkt berörda företagen anges, som nämnts ovan, endast påverkas positivt av förslaget. I konsekvensutredningen anges också att det kan förväntas leda till positiva samhällsekonomiska effekter att tjänstepensionskassorna får möjlighet att verka som tjänstepensionsföretag. Om en eller flera tjänstepensionskassor däremot skulle behöva gå i likvidation trots att verksamheten är långsiktigt livskraftig, riskerar negativa samhällsekonomiska konsekvenser att uppstå, bl.a. som en följd av att tillgångar då kan komma att avyttras till låga värden eller genom att beståndsöverlåtelser kan komma att göras till företag som inte har lika goda förutsättningar att förvalta kapitalet effektivt. Vidare anges att det skulle kunna invändas att företag som inte är tillräckligt kapitalstarka släpps in i regleringen för tjänstepensionsföretag om man frångår uppfyllelse av det riskkänsliga kapitalkravet som en förutsättning för tillstånd att driva verksamhet enligt den regleringen. Mot det kan sägas att de aktuella företagen, tjänstepensionskassorna, av Finansinspektionen bedöms vara livskraftiga och på sikt anses kunna uppfylla det riskkänsliga kapitalkravet enligt lagen om tjänstepensionsföretag. Risken för att det nu lämnade lagförslaget skulle leda till att företag med otillräcklig finansiell styrka får tillstånd att driva verksamhet som tjänstepensionsföretag får därför, enligt förslagsställarens bedömning, anses mycket låg.

Regelrådet gör följande bedömning. Det ovan refererade resonemanget berör explicit påverkan på konkurrensförhållandena för de direkt berörda företagen och innehåller även, såvitt Regelrådet kan förstå, en bedömning av risken för snedvridning av konkurrens på den aktuella marknaden. Beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Intet anges om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner inget som uppenbart talar för att påverkan på företagen i andra avseenden finns och avsaknad av information är därför inte en väsentlig brist.

Regelrådet finner, givet förutsättningarna i detta ärende, avsaknaden av information om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Inget anges om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det är inte uteslutet att ett mindre företag bland de berörda kan ha något svårare att uppfylla de krav som förslaget medför en lättnad i. Inget har angetts om de berörda företagens storlek och därmed är det inte möjligt att sluta sig till om det finns små företag bland dem. Regelrådet finner samtidigt att eftersom förslaget avser lägre krav för att få ett tillstånd så är det synnerligen svårt att se att det på något sätt skulle vara ogynnsamt för små företag, om sådana berörs. Mot denna samlade bakgrund finner Regelrådet att avsaknaden av information inte är en väsentlig brist.

Regelrådet finner, givet förutsättningarna i detta ärende, avsaknaden av information om särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen i flertalet avseenden håller tillräcklig kvalitet. Det finns också vissa brister. Dessa brister är emellertid inte av en sådan betydelse att de blir avgörande för Regelrådets helhetsbedömning.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 19 augusti 2020.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, ordförande, Hanna Björknäs, Claes Norberg, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Per Högström
Föredragande